

KULTURKRITIKA

» LIBURUA

Aniztasunaren alde

Xabier Etxaniz Erle

Munstro Arrosa

OLGA DE DIOS

Irudia: Olga de Dios
Itzulpena: Ipar Alkain
Denonartean, 2016
36 orrialde
Haurrentzat

Duela hiru urte argitaratu zen lehen aldiz liburu hau, eta berehala irabazi zituen hainbat sari 2013 urte horretan: egile berriei ematen zaien Aurelio Blanco saria, Apirila saria, Shangaiko *Children's Book Faireko* saria haurrentzako album onenari... Orain, liburuak zenbait hizkuntzatan ibilbide arrakastatsua izan ondoren euskaraz gozatzeko aukera dugu Ipar Alkainen itzulpenari esker.

“Jaio aurretik, dagoeneko besteak ez bezalakoa zen” esaldiarekin ekiten dio egileak narrazioari; eta hitzekin batera, albumetan hain garrantzitsua den irudien arloan, zazpi arrautza aurkitzen ditugu, sei zuri-txiki eta bestea handia-arrosa. Garbi dago ez zela besteak bezalakoa. Eta lehen irudi horrek *Ahate itsusia* ekarri digu gogora; Andersenek ipuin ezagunean bere anai-arreben aldean protagonista ere “ezberdina” zelako, arrautza batetik sortua... baina liburu honetan berehala ikusiko dugu protagonista ez dela hegaztia, ez dela ezberdina; oso ezberdina baizik. Sei hegazti kumeren ondoan ageri dena munstro bat delako, munstro arrosa bat.

Abiapuntu horretatik, egileak *Munstro Arrosaren* ezberdintasunak eta zailtasunak deskribatzen dizkigu, hitz gutxi erabiliz eta irudiei mezu aldetik indar handia emanez, testuen eta irudien arteko informazio osaketa lortuz. Ezberdina den horrek bere bideari ekin beharko dio, “beste leku batzuk aurkitzearekin egiten zuen amets”, eta horrela bidaia batean hasiko da, zuri beltzeko mundu horretatik urrunduz, neke handiz mendiak, itsasoak eta baita basamortuak ere igaroz, harik eta zuri-beltza zen mundu horretan eguzkiaren horitasuna, euriaren urdina eta koloreen

mundua agertu arte. Ortzadarra hasieran eta pertsonaiak ezberdinak ageri diren lurraldea ondoren. *Munstro Arrosa*, *Hiru begiko igelarekin*, *Pilota piztiarekin*, *Txori horiarekin* edo *Munstro urdinarekin* elkartuko da, eta han, bera ez da berezia izango, ez da arraroa.

Aniztasunaren aldeko mezua dugu *Munstro Arrosa* hau, bere sinpletasunean (azaleko irudian bertan nabaria da hau) mezu argia adierazten duen albuma. Umore ukitu batekin, adierazpen simple eta laburren bidez, ideia gutxi eta argiak erabiliz, irudietan kolore eta elementu gehiegi erabili gabe, Olga de Diosen istorio sinplea eta indar handikoa lortu du. Bizi garen mundu honetan besteak onartzearen aldeko mezua, ezberdintasunen aldekoa, jende, arraza, joera ezberdinak onartuz bizi hobea eskaintzen digun lana. Amaierara arte, jokabide positibo eta ireki hori bultzatzen duen albuma; izan ere irudian *Munstro Arrosa* ikus dezakegu irribarrez *Ongietorri* dioen kartel batekin eta urrutian hurbiltzen ari direlarik bere “sei anaia-arrebak”; “*Munstro Arrosa* LEKU honetan gertatu zen bizitzen, eta irribarrea egiteari ez zion sekula utzi”.

Eta hain zuzen horixe da gugan sorrarazi nahi duen edo sorrarazten duen sentimendua, irribarre batekin mundu hobe baten itxaropena. ■

Olga de Dios idazle eta ilustratzaile donostiarra.

